

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 12. februar 2016
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Rasmus Hjalte Niess Bak
Sagsnr.: 2015-0035-0318
Dok.: 1812159

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål U-W
fra Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg
den 23. februar 2016**

Spørgsmål U:

”Hvilke initiativer agter ministrene at tage for at forbedre samarbejdet mellem politiet og Styrelsen for Patientsikkerhed? Hvordan vil ministrene sikre, at politiet fremover understøtter styrelsens tilsyn ved at informere grundigt om sundhedspersoner, der anmeldes, sigtes eller dømmes for overgreb mod patienter?”

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål V:

”Hvordan vil ministrene sikre, at politikredsene fremover konsekvent informerer Rigsadvokaten om sigtelser mod en offentligt ansat for brud på straffeloven, så Rigsadvokaten har mulighed for at informere den sigtedes (nye) arbejdsgiver om, at der verserer en sag mod vedkommende? Mener ministrene, at der bør tages lovmæssige tiltag for at sikre optimale rammer for samarbejdet mellem politiet, Rigsadvokaten og Styrelsen for Patientsikkerhed, så det sikres, at alle grupper af sundhedspersoner er dækket af samme grad af tilsyn, når det gælder såvel politiets som Styrelsen for Patientsikkerheds mulighed for at gribe ind?”

Spørgsmål W:

”Hvilke overvejelser giver det ministrene anledning til, når Anklagemyndigheden ikke automatisk kræver en sundhedspersons autorisation frakendt ved tiltaler for overgreb på patienter, når Anklagemyndigheden i øvrigt kræver bøde- eller fængselsstraf? Der henvises til artiklen ”Politiet lader sexkrænkende læger slippe for billigt”, som blev bragt på dr.dk den 26. november 2015.”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Flemming Møller Mortensen (S).

[Samrådsspørgsmålene er stillet både til justitsministeren og sundheds- og ældreministeren. Det er aftalt, at sundheds- og ældreministeren indleder besvarelsen, hvorefter ordet gives til justitsministeren. Sundheds- og ældreministeren afslutter besvarelsen.]

[Indledning]

1. Som sundheds- og ældreministeren også har understreget, er det vigtigt, at der er fuld tillid til læger og andre sundhedspersoner.

Det er derfor også helt afgørende, at der er et velfungerende og effektivt samarbejde mellem myndighederne, så vi understøtter, at sundhedspersoner er egnede til at udføre deres arbejde.

Det har vi nu taget hånd om, og jeg vil tillade mig at besvare spørgsmålene samlet for så vidt angår mit ressortområde, nemlig politiet og anklagemyndigheden.

[Sikring af, at politikredsene fremover konsekvent informerer Rigsadvokaten om sigtelser mod en offentlig ansat for brud på straffeloven]

2. I min besvarelse af 17. december 2015 af spørgsmål nr. 144 (Alm. del) fra Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har jeg redegjort for de retningslinjer, der gælder for politiets videregivelse af oplysninger til sundhedsmyndighederne.

Som det fremgår af besvarelsen, har Rigsadvokaten i en såkaldt rigsadvokatmeddelelse fra 2007 fastsat retningslinjer om anklagemyndighedens behandling af straffesager mod sundhedspersonale. Meddelelsen beskriver bl.a., hvornår straffesager mod sundhedspersoner skal forelægges for de sundhedsfaglige myndigheder, og hvornår de sundhedsfaglige myndigheder skal underrettes om sagens udfald.

Formålet med meddelelsen er at sikre, at sundhedsmyndighederne bliver bekendt med alle relevante sager.

Det fremgår i den forbindelse af meddelelsen, at det vil være relevant at forelægge sager vedrørende sundhedspersonalets udøvelse af deres faglige virksomhed for Styrelsen for Patientsikkerhed, hvis patienten – eller den, der varetager patientens interesser – har indgivet politianmeldelse uden samtidig at klage til Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn. De sager, der forelægges, kan f.eks. være straffesager om overtrædelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed eller af straffeloven ved udøvelse af en sådan virksomhed.

Derudover skal en række sager – der ikke nødvendigvis vil vedrøre sundhedspersonalets udøvelse af deres faglige virksomhed – altid forelægges for Styrelsen for Patientsikkerhed. Det drejer sig bl.a. om sager mod sundhedspersoner, der rejser spørgsmål om rettighedsfrakendelse efter straffelovens §§ 78 og 79. De situationer kommer jeg tilbage til om lidt.

Det fremgår også af rigsadvokatmeddelelsen, at hvis en straffesag mod en sundhedsperson har været forelagt for en sundhedsfaglig myndighed, skal myndigheden snarest muligt efter afslutning af straffesagen underrettes om sagens endelige udfald. En

sundhedsfaglig myndighed, der har anmeldt en straffesag til politiet, skal ligeledes snarest muligt efter afslutning af sagen underrettes om sagens udfald.

3. Som det også fremgår af min besvarelse af 17. december 2015, følger det bl.a. af det såkaldte indberetningscirkulære, som er udstedt af Justitsministeriet, at politikredsene skal indberette straffesager mod personer, der er ansat i den offentlige forvaltning, til Rigsadvokaten. Rigsadvokaten tager herefter stilling til, om der er grundlag for at underrette ansættelsesmyndigheden og andre relevante myndigheder – herunder sundhedsmyndighederne – om sagen.

4. Indberetningscirkulæret udelukker ikke, at politikredsen i andre tilfælde end dem, der fremgår af cirkulæret, indberetter en straffesag mod en sundhedsperson til Rigsadvokaten. Det kan generelt ske med henblik på, at sundhedsmyndighederne eller en arbejdsgiver underrettes om sagen, hvis sagen kan have betydning for den pågældendes stilling eller virksomhed.

Rigsadvokaten blev sidste år opmærksom på, at Styrelsen for Patientsikkerhed ikke i alle tilfælde modtog underretning om straffesager mod sundhedspersonale i overensstemmelse med retningslinjerne.

Rigsadvokaten sendte derfor den 26. november 2015 et brev til alle politikredsene for at gøre dem opmærksomme på, at det også i straffesager mod sundhedspersonale, der ikke er omfattet af indberetningscirkulæret, altid skal overvejes, om Rigsadvokaten skal underrettes om sagen. Det kan f.eks. være relevant, hvor en privatpraktiserende læge krænker en patients blufærdighed eller begår andre fysiske overgreb mod den pågældende, eller hvor en social- og sundhedsassistent, der er ansat i et privat vikarbureau, begår tyveri.

Desuden har Rigsadvokaten netop opdateret retningslinjerne fra 2007, og det fremgår nu, at sager som de netop nævnte skal indberettes til Rigsadvokaten, hvis persondatalovens regler for videregivelse af oplysninger om strafbare forhold er opfyldt. Det betyder, at der fremover i vidt omfang vil være sammenfald mellem de typer af sager, som skal

indberettes vedrørende offentligt henholdsvis privatansatte sundhedspersoner.

[Om hvorfor anklagemyndigheden ikke automatisk kræver en sundhedspersons autorisation frakendt ved tiltaler for overgreb på patienter]

5. Efter straffelovens § 78, stk. 2, kan der f.eks. ske frakendelse af retten til at udøve sundhedsvirksomhed, bestemte former for sundhedsvirksomhed eller anden virksomhed.

Betingelserne for frakendelse er bl.a., at det udviste forhold i straffesagen begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Hvilke strafbare forhold, der kan begrunde en sådan nærliggende fare, afhænger naturligvis af karakteren af forholdet sammenholdt med de interesser, som man ønsker at beskytte mod et kriminelt misbrug.

Det er ikke en betingelse for at nedlægge påstand om rettighedsfrakendelse, at forholdet i straffesagen er begået i forbindelse med erhvervet. Men det vil dog ofte være tilfældet.

Det vil altid bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, hvorvidt betingelserne for rettighedsfrakendelse

må antages at være opfyldt, sådan at anklagemyndigheden skal nedlægge påstand om frakendelse.

Rettighedsfrakendelse er en indgribende retsfølge for den enkelte, fordi den pågældende afskæres fra eller begrænses i at udøve sit erhverv. Dette hensyn indgår også i afvejningen af, hvorvidt betingelserne for rettighedsfrakendelse er opfyldt.

[Initiativer til sikring af forbedret samarbejde mellem politiet og Styrelsen for Patientsikkerhed]

6. Rigsadvokaten har i august og december 2015 holdt møder med Styrelsen for Patientsikkerhed, hvor man har drøftet samarbejdet mellem de to myndigheder, herunder hvordan det sikres, at styrelsen modtager underretning om relevante straffesager.

Rigsadvokaten er også i dialog med Danske Regioner for at afklare regionernes rolle i forhold til sundhedspersoner og afdække behovet for udveksling af oplysninger i den forbindelse. Danske Regioner har i denne sammenhæng også rettet henvendelse til

Justitsministeriet, og ministeriet vil også indgå i den nærmere afdækning af eventuelle problemstillinger.

7. Jeg ved, at sundheds- og ældreministeren om lidt vil redegøre for den udveksling af oplysninger, som går ”den anden vej”, når sundhedsmyndighederne f.eks. anmelder sager vedrørende sundhedspersoner til politiet, eller når sundhedsmyndighederne bidrager med faglig viden, som ligger uden for anklagemyndighedens kompetence.

[Om sikring af, at politi og anklagemyndighed understøtter sundhedsmyndighedernes tilsyn]

8. Som nævnt har Rigsadvokaten netop revideret retningslinjerne fra 2007. De opdaterede retningslinjer præciserer, hvornår Rigsadvokaten skal underrettes om relevante straffesager, hvornår straffesager skal forelægges for Styrelsen for Patientsikkerhed, og hvornår styrelsen skal modtage underretning om udfaldet af sagerne.

Jeg kan desuden oplyse, at de regionale statsadvokater i 2016 som led i deres tilsyn med politikredsene vil have særlig opmærksomhed på behandlingen af sager mod

sundhedspersonale, herunder at der sker korrekt forelæggelse og underretning.

[Om behovet for lovgivningsmæssige tiltag for at sikre optimale rammer for samarbejdet mellem politi, anklagemyndighed og sundhedsmyndigheder]

9. Det er umiddelbart min vurdering, at der ikke er behov for egentlige lovgivningsinitiativer på området.

Reglerne er på plads, og der er for nyligt sket en indskærpelse af de nu opdaterede retningslinjer over for politikredsene. Og der vil blive fulgt op med særlig opmærksomhed på emnet i forbindelse med de regionale statsadvokaters tilsyn med politikredsene.

Som sagt er Rigsadvokaten og Styrelsen for Patientsikkerhed allerede i dialog om samarbejdet mellem de to myndigheder. Desuden er Rigsadvokaten i dialog med Danske Regioner for at afklare regionernes rolle i forhold til sundhedspersoner og afdække behovet for udveksling af oplysninger i den forbindelse.

Det er min opfattelse, at det vil være mest fornuftigt at afvente dette arbejde, inden der tages endelig stilling til, om der er behov for lovændringer.

Jeg er selvfølgelig indstillet på at orientere Folketinget om udfaldet af dette arbejde, når det er afsluttet.

Og jeg vil hermed give ordet tilbage til sundheds- og ældreministeren.